

ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я

ГРИП ТА ГРВІ В УКРАЇНІ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

48 тиждень

(27.11–03.12.2023)

Дата випуску:
05.12.2023

www.phc.org.ua
fb.com/phc.org.ua

Резюме за 48 тиждень по Україні

- Інтенсивний показник захворюваності на ГРВІ, включно із COVID-19, становить 438,9 на 100 000 населення, що на 9,1% менше епідемічного порога, розрахованого для України, та на 3,7% менше аналогічного показника минулого тижня.
- Міграційні процеси зумовили високу щільність населення у західних областях України, що не притаманно для цих регіонів і спричиняє середню та високу епідемічну активність респіраторної групи інфекцій.
- Циркуляція вірусів грипу більшає — у системі рутинного епіднагляду віруси грипу визначено в 3 (12%) областях.
- Зареєстровано 151 пацієнта, клінічний стан яких підлягає визначенню випадку грипозного захворювання (ГПЗ), інтенсивний показник — 256,9 на 100 000 населення, та 154 пацієнтів, клінічний стан яких підлягає визначенню випадку тяжкої гострої респіраторної інфекції (ТГРІ), пропорційний внесок ТГРІ до показника госпіталізації з усіх причин становить 3,1%.
- У системі дозорного епіднагляду визначено віруси SARS-CoV-2, RS-віруси, аденовіруси, риновіруси, метапневмовіруси.
- Профілактичні щеплення від грипу отримали 12 964 особи, зокрема 8 052 — із груп медичного та епідемічного ризику.
- Летальних випадків унаслідок грипу не зареєстровано. Натомість у системі рутинного епіднагляду сталося 45 летальних випадків серед осіб із позитивними результатами тестування на визначення антигена SARS-CoV-2.

Резюме з початку сезону по Україні

- З 2 жовтня до 3 грудня 2023 року на ГРВІ перехворіло 1,3 млн осіб (3,6%), що на 41% більше показника за аналогічний період сезону 2022–2023 років. Питома вага дітей серед захворілих осіб становить 56,3%.
- У системі рутинного епіднагляду серед позитивних результатів лабораторних досліджень домінують віруси SARS-CoV-2 у 97,9% випадків, в інших випадках визначено віруси грипу та інших захворювань респіраторної групи (парагрипу, аденовіруси, RS-віруси, риновіруси, бокавіруси, метапневмовіруси).
- Летальних випадків унаслідок грипу не зареєстровано.
- Проти грипу вакциновано 106 947 осіб, зокрема 65 232 — із груп медичного та епідемічного ризику, що становить 0,8% від загальної цільової групи.

Захворюваність на грип та ГРВІ в сусідніх країнах (47 тиждень 2023 року)

За даними спільного бюлетеня Всесвітньої організації охорони здоров'я і Європейського центру профілактики та контролю захворювань (<https://erviss.org>), у Словаччині зафіксували середню, у Білорусі, Угорщині та Румунії — низьку інтенсивність епідемічного процесу, в інших країнах зареєстровано фонову активність грипу.

Про спорадичне географічне поширення вірусів грипу повідомили Білорусь, Угорщина та Румунія, про локальне — Словаччина. У Молдові та Польщі випадки грипу не зареєстровано (рис. 1).

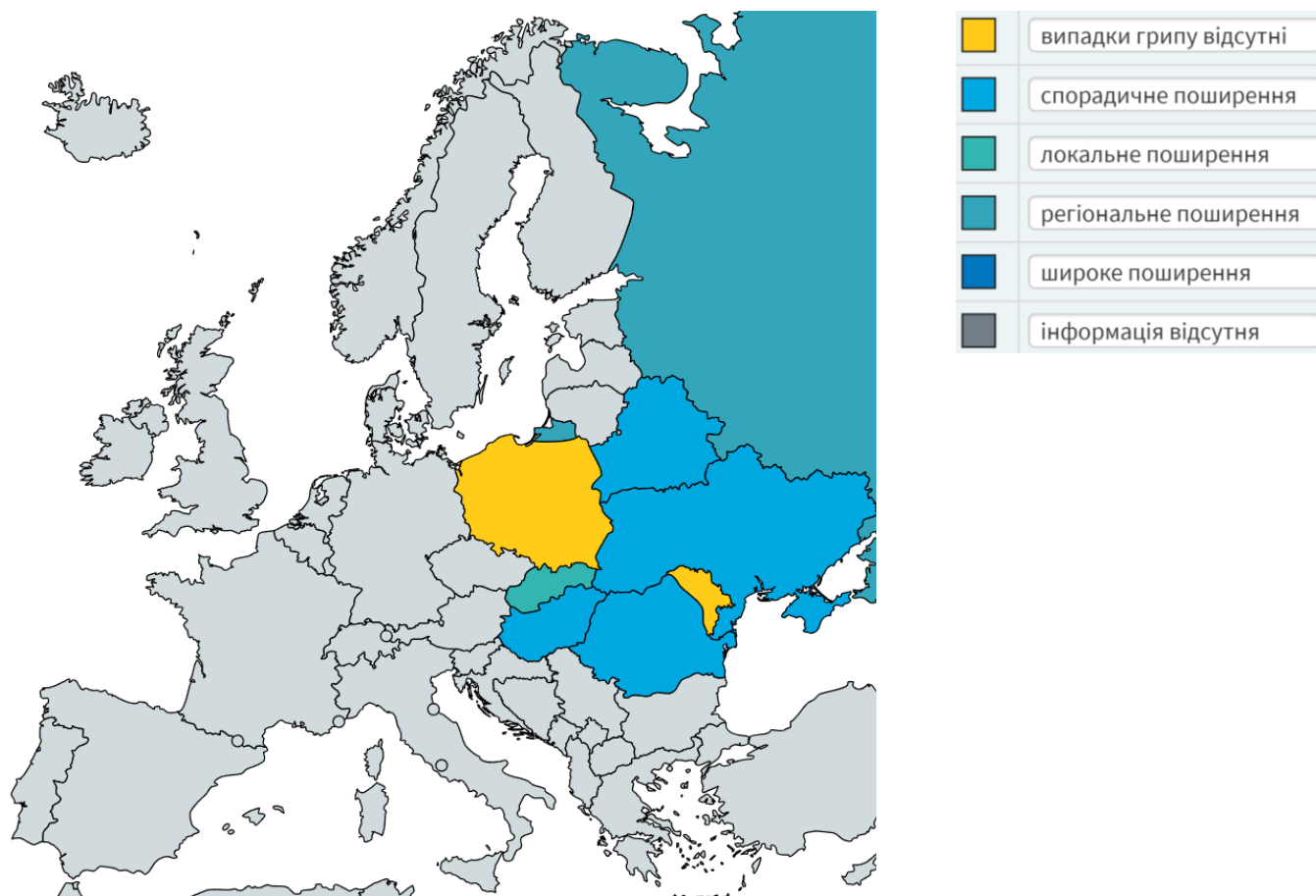

Рис. 1. Географічне поширення грипу в країнах європейського регіону (<https://erviss.org>) за 47 тиждень 2023 року

Моніторинг рівня підвищеної смертності

За уточненими результатами звітів 22 країн Європи, що на 46 тижні 2023 року взяли участь у моніторингу надлишкової смертності для прийняття рішень у секторі громадського здоров'я (EuroMOMO), в Данії, Іспанії, Нідерландах, Німеччині, Швейцарії та Швеції зареєстровано незначне перевищення рівня смертності з усіх причин. Водночас незначне перевищення надмірної смертності в Ізраїлі пов'язано з війною. Оцінка від EuroMOMO для європейських країн — учасниць показує підвищений рівень надлишкової смертності у віковій групі від 75 до 84 років. Підвищеної смертності загалом чи в будь-якій іншій віковій групі не зафіксовано.

Після тривалого періоду підвищеної загальноєвропейської смертності через пандемію COVID-19 перевищення рівня смертності з усіх причин в інших країнах європейського регіону не зареєстровано (рис. 2). Результати аналізу можуть відрізнятися залежно від країни, включеної до щотижневого звіту, і затримки реєстрації випадків.

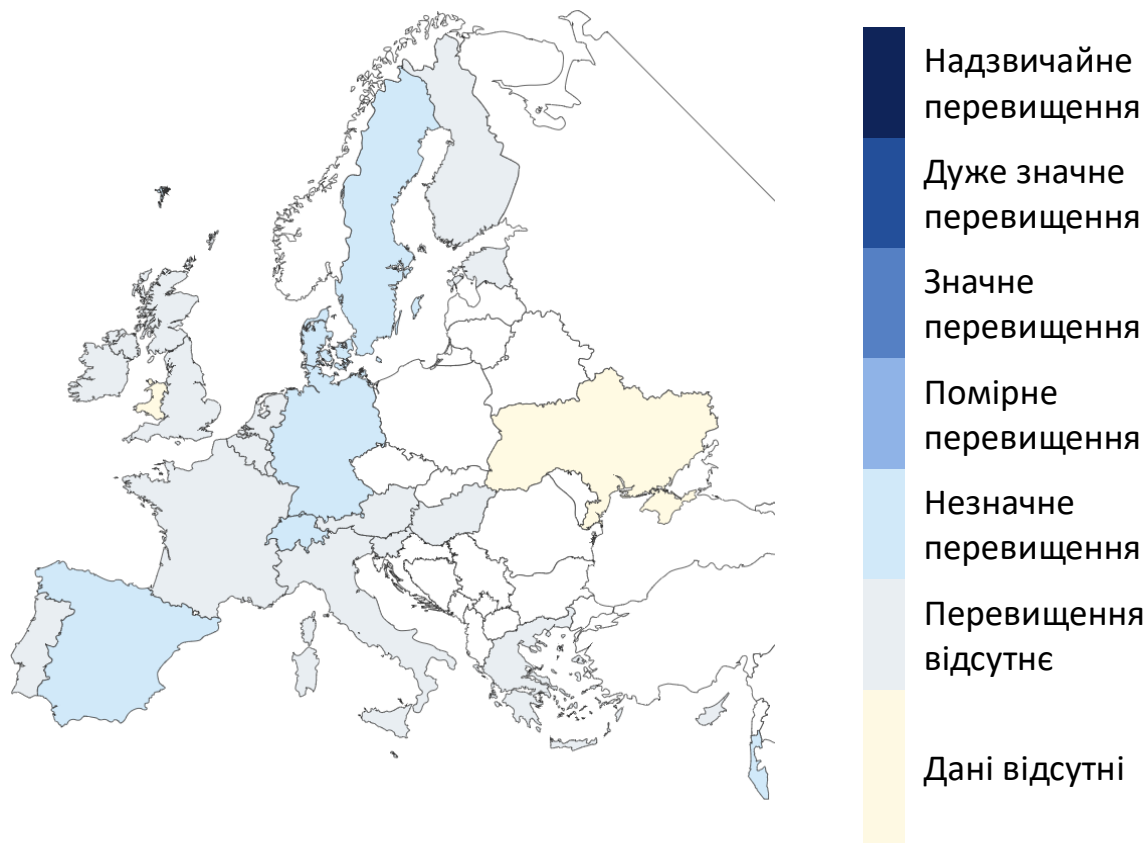

Рис. 2. Рівень надлишкової смертності від грипу на основі мапи зі щотижневим Z-показником¹ для всього населення у країнах-партнерах EuroMOMO та субнаціональних регіонах, що надають дані, 46 тиждень 2023 року

Аналіз даних рутинного епідеміологічного нагляду

Дані рутинного епіднагляду за 48 тиждень 2023 року отримано від закладів охорони здоров'я усіх областей України, крім Луганської.

Значення інтенсивного показника захворюваності розраховано на основі кількості всіх зареєстрованих випадків ГРВІ (грип, аденовірус, риновірус, парагрип, COVID-19 та інші).

За звітний тиждень на ГРВІ захворіла 157 951 особа, із них 87 292 — діти віком до 17 років (55,3%). Інтенсивний показник захворюваності² становить 438,9 на 100 000 населення, що на 9,1% менше епідемічного порога, розрахованого для України, і на 3,7% менше від показника минулого тижня (рис. 3).

¹ Z-показник надлишкової смертності — стандартизоване відхилення кількості смертей від базової лінії, розрахованої для певного регіону. Використовують для порівняння показників надлишкової смертності між країнами чи регіонами в нашій країні, різними популяціями або між різними періодами часу.

² Інтенсивний показник захворюваності розраховано згідно з кількістю населення за даними Державної служби статистики України.

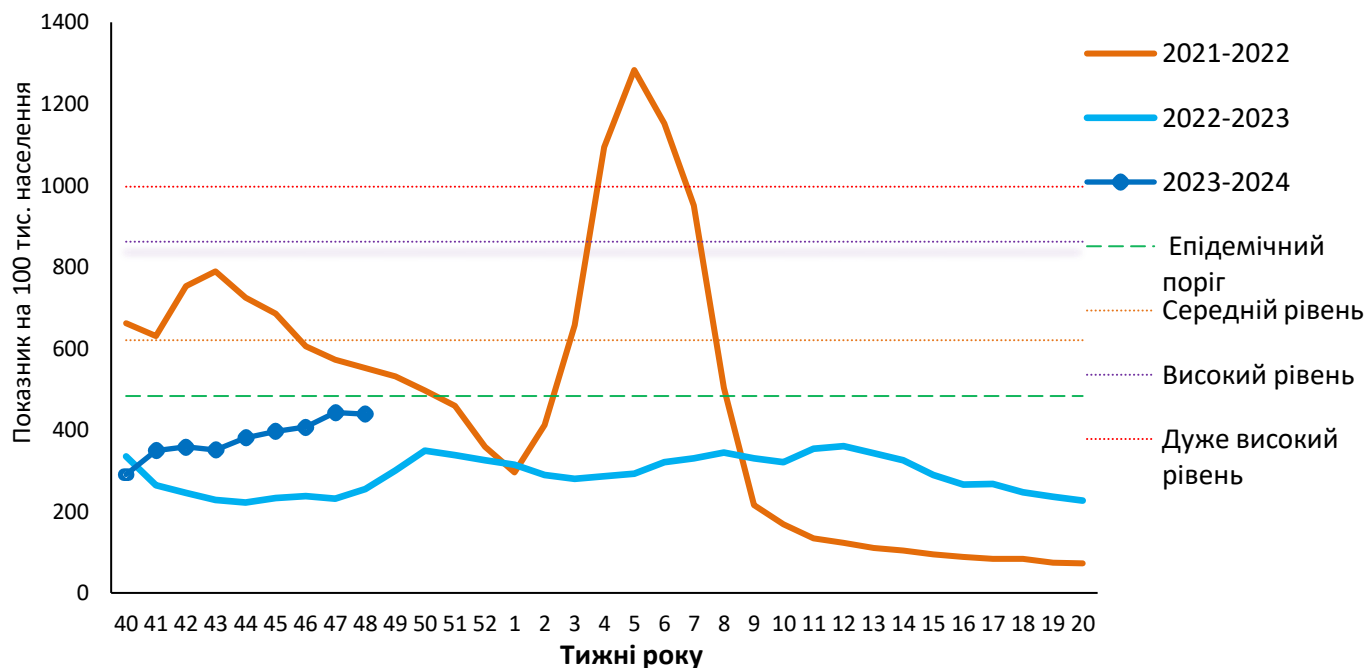

Рис. 3. Інтенсивний показник захворюваності на грип і ГРВІ та рівень перевищення епідемічного порога, 48 тиждень 2023 року

Перевищення епідемічного порога високого рівня зареєстровано в Чернівецькій області. У Житомирській та Рівненській областях епідемічний поріг відповідає середньому рівню. В інших регіонах України ситуація стабільна, зберігається неепідемічний рівень захворюваності (рис. 4).

Рис. 4. Епідемічна активність ГРВІ, 48 тиждень 2023 року

З 27 листопада до 3 грудня було госпіталізовано 4 585 осіб (2,9% загальної кількості захворілих на ГРВІ), із них 2 167 — діти до 17 років (47,3% госпіталізованих). Летальні випадки внаслідок грипу не зареєстровано.

За даними рутинного епіднагляду на звітному тижні серед загальної кількості пацієнтів із ГРВІ за допомогою швидких тестів на визначення антигена SARS-CoV-2 виявлено 10 833 випадки захворювання на COVID-19. У структурі ГРВІ питома вага захворюваності на COVID-19 становить 6,9%, що на рівні минулого тижня. Від загальної кількості пацієнтів із COVID-19 госпіталізовано 1 985 (18,3%) осіб.

За звітний тиждень серед дітей до 17 років зареєстровано 1 323 лабораторно підтверджені випадки COVID-19, що порівняно з попереднім тижнем менше на 10,3%. Медичну допомогу в умовах стаціонару отримали 392 дитини, що становить 19,7% від госпіталізованих осіб із COVID-19, зокрема 5 дітей віком 0–17 років потребували перебування у відділенні реанімації та інтенсивної терапії.

Протягом звітної тижня було зареєстровано 45 смертей серед осіб із позитивним діагнозом COVID-19; усі померлі старші 30 років.

У системі рутинного епідеміологічного нагляду за ГРВІ під час дослідження зразків матеріалів на респіраторну групу інфекцій від 2 408 пацієнтів у 716 (29,7%) випадках визначено віруси парагрипу, аденовіруси, бокавіруси, RS-віруси, риновіруси. Віруси SARS-CoV-2 визначені в 691 (96,5%) випадку. У зразках матеріалів від пацієнтів із підозрою на грип визначені віруси грипу А не субтиповані у Волинській (1) та Київській (1) областях, а в Івано-Франківській — віруси грипу типу В в одному випадку.

За 48 тиждень проти грипу вакциновано 12 566 осіб, зокрема 8 052 — із груп медичного та епідемічного ризику (рис. 5).

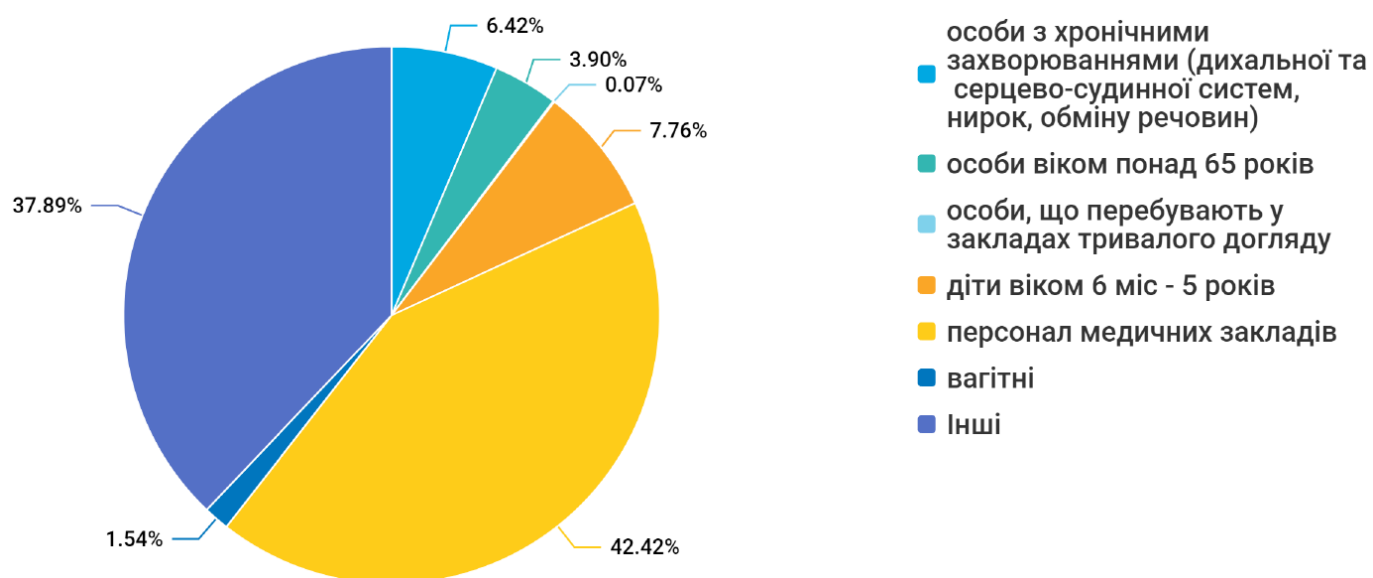

Рис. 5. Питома вага представників груп ризику, які отримали щеплення проти грипу, станом на 48 тиждень 2023 року

Аналіз даних дозорного епідеміологічного нагляду

Дозорний епідеміологічний нагляд за грипом та ГРВІ (ДЕН) здійснюють у 12 регіонах України відповідно до географічного розподілу: північ — Київ, Суми та Чернігів, схід — Дніпро і Харків, південь — Запоріжжя й Одеса, захід — Львів, Рівне і Чернівці, центр — Кропивницький та Вінниця.

ДЕН забезпечують 15 закладів первинної медико-санітарної допомоги (ПМСД) і 20 стаціонарних закладів охорони здоров'я (дозорні лікарні).

За інформацією, що надали 15 закладів ПМСД, протягом 48 тижня 2023 року зареєстровано 151 пацієнта, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ГПЗ. Захворюваність серед дорослого населення становить 180,0 на 100 000, що на 17,7% менше показника минулого тижня. Навпаки, серед дітей віком до 17 років показник захворюваності порівняно з минулим тижнем збільшився на 3,5% і становить 508,2 на 100 000 населення.

З-поміж 151 пацієнта із ГПЗ у 73 (48,3%) було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій. За результатами дослідження 73 зразків матеріалів у 25 (34,2%) випадках отримано позитивні результати (табл. 1).

З початку епідемічного сезону лабораторно досліджено 597 (43,7%) зразків матеріалів від 1 367 пацієнтів із ГПЗ, отримано позитивні результати у 166 випадках — 27,8% (рис. 6).

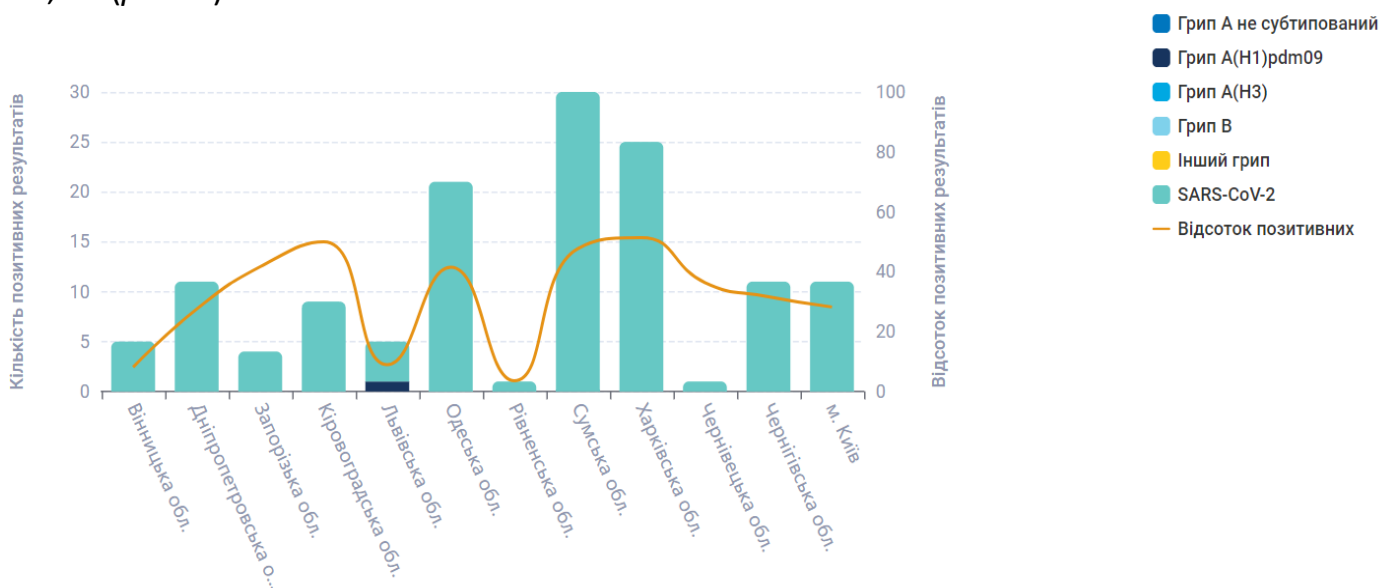

Рис. 6. Результати обстеження осіб із ГПЗ і частка отриманих позитивних результатів на грип та ГРВІ з початку епідемічного сезону 2023/2024, станом на 48 тиждень 2023 року

За інформацією, що надали 20 дозорних лікарень, упродовж звітного тижня зареєстровано 154 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ТГРІ, із них 50 (32,5%) — діти віком до 17 років. Пропорційний внесок ТГРІ до показника госпіталізації з усіх причин становить 3,1%. На звітному тижні в дозорних лікарнях внаслідок COVID-19 зареєстровано 2 летальні випадки серед пацієнтів вікової категорії старше 30 років.

З-поміж 154 випадків ТГРІ у 56 (36,4%) пацієнтів було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій. За результатами лабораторного дослідження 56 зразків матеріалів у 15 (26,8%) випадках отримано позитивні результати (табл. 1).

З початку епідемічного сезону з-поміж 871 пацієнта, клінічний стан яких відповідає визначенню випадку ТГРІ, лабораторно досліджено 424 (48,7%) зразки матеріалів. Отримано позитивні результати на віруси респіраторної групи інфекцій в 92 (21,7%) випадках (рис. 7).

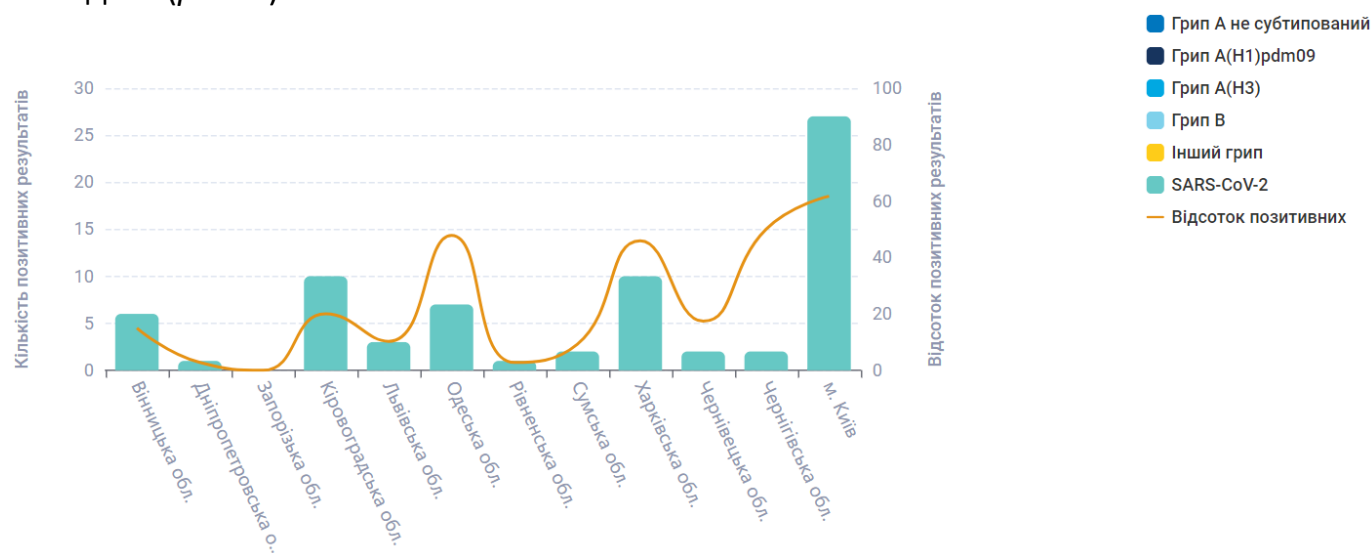

Рис. 7. Результати обстеження осіб із ТГРІ і частка отриманих позитивних результатів на грип та ГРВІ з початку епідемічного сезону 2023/2024, станом на 48 тиждень 2023 року

Таблиця 1. Результати досліджень зразків матеріалів із дозорних джерел за 48 тиждень 2023 року

Показники	Звітний тиждень		Усього за звітний тиждень	Сезон 2023/2024		Усього від початку сезону
	ГПЗ	ТГРІ		ГПЗ	ТГРІ	
Кількість досліджених зразків матеріалів	73	56	129	597	424	1 021
Кількість позитивних зразків, абс. знач. (%)	25 (34,2)	15 (26,8)	40 (31)	166 (27,8)	92 (21,7)	258 (25,3)
Кількість вірусів грипу, абс. знач. (% від позитивних)	0	0	0	1 (0,6)	0	1 (0,4)
А, абс. знач. (% від позитивних на грип)	0	0	0	1 (100)	0	1 (100)
А(Н1)рdm09	0	0	0	0	0	0
А(Н3)	0	0	0	0	0	0
А не субтиповані	0	0	0	1	0	1
В, % від позитивних на грип	0	0	0	0	0	0
Інші віруси респіраторної групи інфекцій, абс. знач. (% від позитивних)	25 (100)	15 (100)	40 (100)	165 (99,4)	92 (100)	257 (100)
Парагрип	0	0	0	10	7	17
Аденовіруси	1	1	2	11	1	12
RS-віруси	3	3	6	5	6	11
Риновіруси	1	1	2	11	4	15
Бокавіруси	0	0	0	2	2	4
Коронавіруси OC43, 229E, NL63, HKU1	0	0	0	1	0	1
Метапневмовіруси	1	1	2	2	2	4
SARS-CoV-2	19	9	28	122	70	192
Інші респіраторні збудники	0	0	0	1	0	1